

UZASADNIENIE

Na mocy art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, zwanej dalej ustawą kompetencyjną (Dz. U. poz. 753, 826), kompetencja wojewody do tworzenia, likwidacji parków krajobrazowych oraz zmiany ich granic przekazana została sejmikowi województwa. Ponadto, w art. 35 ust. 1 ww. ustawy określono, że akty wydane przed wejściem w życie ustawy zachowują swoją moc tymczasowo, do czasu wydania nowych na podstawie wskazanej ustawy.

W województwie zachodniopomorskim aktami dotyczącymi parków krajobrazowych są rozporządzenia Wojewody Zachodniopomorskiego, wydane w latach 2005-2006. W przypadku Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego jest to Rozporządzenie nr 107/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 21 lipca 2006 r. (Dz. Urz. Województwa Zachodniopomorskiego poz. 1635), zwane dalej: „Rozporządzeniem”. Skonstruowane jest ono w oparciu o obecnie obowiązującą ustawę z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55) - zwaną dalej u.o.p., jednak według stanu prawnego na 2005 r., stąd w pewnych fragmentach uregulowania przedmiotowego aktu prawnego są już nieaktualne.

Ponadto, w przypadku Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego Rozporządzenie, w zakresie opisu granic parku i jego otuliny bazuje na zapisach m.in. Rozporządzenia Nr 27 Wojewody Gorzowskiego z dnia 23 października 1991 roku w sprawie utworzenia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego oraz zatwierdzenia planu ochrony tego parku (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego poz. 87) oraz Rozporządzenia Nr 6 Wojewody Gorzowskiego z dnia 18 lipca 1996 roku (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego poz. 61).

W związku z tym obecne uregulowania są niespójne z aktualnie obowiązującymi przepisami, szczególnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080), przewidującym opis granicy w oparciu o wykaz współrzędnych punktów załamania granicy, który jest jednoznaczny i daje możliwość precyzyjnego określenia przebiegu granicy. Dotychczas identyfikacja przebiegu granicy opierała się wyłącznie o opis słowny. Skutkami tak dalece nieprecyzyjnego opisu granic, również w jej graficznym przedstawieniu oraz faktu, iż od określenia granic doszło wielokrotnie do podziału działek ewidencyjnych, były np. komplikacje z rozstrzygnięciem czy dana nieruchomość znajduje się w granicach parku krajobrazowego, czy też nie.

Wskazać ponadto należy na swoistą specyfikę B-G PK. Wynika ona z położenia Parku na terenie dwóch województw - zachodniopomorskiego i lubuskiego. Skutkuje to sytuacją objęcia obszaru Parku ochroną na podstawie dwóch odrębnych aktów normatywnych, wskazanego powyżej Rozporządzenia oraz Rozporządzenia nr 15 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego, poz. 339). Transgraniczność regionalna położenia Parku wiąże się z obniżoną sprawnością bieżącego zarządzania obszarem Parku, skutkuje także obniżeniem autonomii działania samorządu województwa na terenie własnego województwa w zakresie kształtowania środowiska, jego ochrony. Przykładowo art. 16 ust. 5a u.o.p. wskazuje, iż statut dla takiego parku uchwała sejmik województwa, na obszarze którego znajduje się

większa część parku w porozumieniu z pozostałymi sejmikami województw. Artykuł 19 ust. 8 u.o.p. stanowi, iż plan ochrony dla parku krajobrazowego położonego na terenie kilku województw ustanawia sejmik województwa właściwy ze względu na siedzibę dyrekcji parku, w porozumieniu z pozostałymi sejmikami województw. Uregulowanie to nie przystaje do realiów funkcjonowania administracji parków krajobrazowych w obu województwach - zarówno w województwie zachodniopomorskim, jak i lubuskim istnieją zespoły parków krajobrazowych, nie można więc mówić o 'siedzibie' konkretnego parku. Zasygnalizowania wymaga również fakt, iż u.o.p. zawiera wiele luk prawnych z punktu widzenia bieżącego zarządzania parkiem krajobrazowym znajdującym się na obszarze więcej niż jednego województwa.

Kwestie bieżącego zarządzania obszarem Parku regulowało porozumienie wojewodów zachodniopomorskiego i lubuskiego z dnia 14 grudnia 2004 r. - jednak z racji daty jego zawarcia jego zapisy w żadnym stopniu nie przystają do aktualnych wyzwań i uregulowań prawnych - w szczególności przewiduje ono wykonywanie przez dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego zadań, które obecne brzmienie u.o.p. zastrzega do kompetencji innych organów. Wskazać ponadto należy, że porozumienie to nie zostało opublikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych skutkiem czego nie ma rangi aktu prawnego, a co za tym idzie powoduje trudności w zapewnieniu m.in. finansowania działań na obszarze Parku.

W związku z tym, podjęto decyzję o nadaniu obszarom Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego dwóch struktur - Barlineckiego Parku Krajobrazowego w województwie zachodniopomorskim oraz Gorzowskiego Parku Krajobrazowego w województwie lubuskim. Pozwoli to usprawnić proces zarządzania, swobodnie realizować samorządowi województwa działania ochronne w oparciu o finansowanie zewnętrzne oraz kreować uregulowania prawne odnoszące się do lokalnej specyfiki obszaru Puszczy Barlineckiej i Doliny Płoni.

Działanie takie nie powoduje zmniejszenia powierzchni obszaru chronionego, tym samym pomimo wykreowania dwóch obszarów chronionych o nominalnie mniejszych powierzchniach niż pierwotna powierzchnia Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, nie stanowi sytuacji zmniejszenia powierzchni chronionej, które to zmniejszenie nastąpić może wyłącznie w sytuacji bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych oraz walorów krajobrazowych obszaru - co uregulowano w art. 16 ust. 3 zd. drugie u.o.p. Ponadto, rozwiązanie to wprowadzone zostało do systemu prawnego poprzez na przykład uchwały nr XIII/256/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie Miedzichowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 10164) lub uchwały nr XIII/257/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2019 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Dolina Kamionki (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 10165). Z uwagi na to, iż uchwały te nie zostały uchylone w ramach nadzoru wojewody stwierdzić należy, że faktyczny podział parku poprzez utworzenie dwóch parków w sąsiednich województwach w oparciu o strukturę obszaru utworzonego dawniej jest dopuszczalne.

Równocześnie przeprowadzono działania mające na celu uporządkowanie stanu prawnego w zakresie doprecyzowania przebiegu granic Parku i jego otuliny, dostosowania zakazów obowiązujących w parku do obecnie obowiązujących przepisów prawa i potrzeb jego ochrony. Z uwagi na te działania, jak i fakt że w dotychczasowym stanie prawnym stosowano inne, mniej precyzyjne metody obliczania

powierzchni, zmianie uległa całościowa powierzchnia parku i otuliny, w odróżnieniu od Rozporządzenia wskazano również powierzchnię w poszczególnych gminach, co uwidocznione zostało w § 1 projektu uchwały. Zmieniony został również opis przebiegu granicy parku i jego otuliny wraz z dostosowaniem go do wymogów rejestru form ochrony przyrody z rozporządzenia Ministra Środowiska o którym mowa wyżej, a które to opisy znajdują się w załącznikach do których odsyła § 1. Projekt nie przewiduje opisu słownego granicy otuliny - nie ma takiego wymogu, pomijanie tego rodzaju opisu ma miejsce również w przypadku parków krajobrazowych w innych województwach. Słowny opis granicy otuliny jest o tyle nieistotny, iż na terenie otuliny nie obowiązują zakazy - wobec czego wiedza na temat biegu granicy otuliny ma znaczenie głównie dla wyspecjalizowanych organów wydających decyzje w sprawie planowanych przedsięwzięć (bądź uzgadniających projekty tych decyzji). Organy te posługiwać mogą się zaś wykazem współrzędnych punktów załamania granicy, który jest znacznie bardziej nowoczesną formą zapisu granic niż posługiwanie się jedynie językiem - którego możliwości bywają niedostateczne.

Zmieniono, w § 2, poprzez doprecyzowanie, szczególne cele ochrony Parku - dotychczasowe, zawarte w Rozporządzeniu, cechowały się w większości nadmierną ogólnością, nie odwołując się do konkretnych walorów parku. Wobec tego zdecydowano o ich uszczegółowieniu w niniejszej uchwale, tak aby wypełnić przesłankę 'szczegółności' celów. W tym zakresie posłużono się również rekomendacjami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie redagowania uchwał sejmików województw dotyczących parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu oraz uchwał rad gmin dotyczących pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych wydanych w roku 2018. Rekomendacje te wskazują na potrzebę stosowania w zakresie formułowania celów ochrony terminologii określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. poz. 510, z 2012 r. poz. 1041 oraz z 2013 r. poz. 1302). Terminologię tę w miarę możliwości przyjęto w opisie celów.

W przeciwieństwie do Rozporządzenia zdecydowano się na umieszczenie, w § 3, zapisu wskazującego przesłankę wyznaczenia otuliny Parku, mającego na celu zwrócenie uwagi organów administracji posiadających kompetencje do wydawania decyzji i uzgadniania projektów przedsięwzięć planowanych do realizacji na jej obszarze (ZPKWZ takowych kompetencji nie posiada). Konstrukcja tego zapisu spowodowana jest faktem, iż u.o.p. nie daje możliwości rozszerzenia choćby części zakazów obowiązujących na obszarze Parku również na teren otuliny. Nadmienić także należy, iż z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo Parku z Gorzowskim Parkiem Krajobrazowym znajdującym się w województwie lubuskim nie ma możliwości wyznaczenia otuliny jako takiej na obszarze graniczącym z parkiem na obszarze województwa lubuskiego. Z drugiej jednak strony z uwagi na fakt, iż obszar przylegający do Parku objęty będzie także ochroną w formie parku krajobrazowego ta swoista 'otulina' posiadać będzie wyższy status ochronny niż gdyby była to instytucja uregulowana w ustawie o ochronie przyrody - z uwagi na brak możliwości wprowadzenia na jej terenie zakazów, o czym mowa była powyżej. Zauważyć należy, iż instytucja otuliny jest w dużej

mierze instrukcyjna - służyć ma wskazaniu, że przy lokalizacji przedsięwzięć na jej terenie należy mieć na względzie ochronę obszaru parku. Ze względu na funkcjonowanie na obszarze województwa lubuskiego parku, nie zaś otuliny, nie ma potrzeby informowania o tym fakcie w treści aktu prawnego innych organów. Funkcjonowanie parku samoistnie wymusza ograniczenia w lokalizowaniu przedsięwzięć mogących mieć wpływ na obszar Parku. Ponadto, z uwagi na brak kompetencji Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego do ustanawiania przepisów odnoszących się do obszaru województwa sąsiedniego, w treści uchwały odstąpiono od wskazywania na rolę Gorzowskiego Parku Krajobrazowego.

Katalog zakazów obowiązujących na obszarze parku uregulowany w § 4 nie został rozszerzony względem rozporządzenia, zmiany objęły dostosowanie zakazu wskazanego w punkcie 1 do obecnego brzmienia u.o.p. (tj. do uchwalenia ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283 i 284), zastępującej w tej materii uregulowania ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W punkcie 7, w związku z nowelizacją u.o.p. wprowadzono wyliczenie dotyczące zakresu obowiązywania zakazu. Utrzymanie katalogu zakazów wynika z potrzeb ochrony szczególnych celów ochrony Parku, co wskazano w poniższej części uzasadnienia.

Realizowanie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko - objętych zakazem z § 4 ust. 1 pkt 1 - niewątpliwie oddziaływać mogłoby m. in. na stan ochrony wartości przyrodniczych Parku, w szczególności ekosystemów Puszczy Barłińskiej oraz doliny rzeki Płoni - to jest celów określonych w § 2 pkt 1 - przy czym wskazać należy, że z mocy u.o.p. zakaz ten nie obejmuje przedsięwzięć co do których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko nie jest obligatoryjne i dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak wpływu na przyrodę i krajobraz Parku. Dla zakazu tego oraz pozostałych obowiązuje również z mocy u.o.p. zwolnienie dotyczące inwestycji celu publicznego.

Zakaz wskazany w § 4 ust. 1 pkt 2 również odnosi się do celu ochrony Parku jakim jest ochrona wartości przyrodniczych wskazanych w § 2 pkt 1 lit. a-b.

Zakaz dot. likwidowania i niszczenia zadrzewień odnosi się do celu ochrony Parku jakim jest ochrona walorów krajobrazowych, w szczególności układów zieleni komponowanej oraz w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego, tj. celów określonych w § 2 pkt 3 lit. a i c.

Zakaz pozyskiwania dla celów gospodarczych skał oraz skamieniałości wynika z potrzeb ochrony ekosystemów Puszczy Barłińskiej oraz doliny rzeki Płoni oraz jarów i wąwozów ze skałami osadowymi § 2 pkt 1 lit. a-c, a także malowniczego połodowcowego krajobrazu moreny czołowej z erozjami wąwozowymi i unikalnymi skałkami zlepieńca wapienno-zwirowego, tj. wskazanych w § 2 pkt 3 lit. b.

Zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu odnosi się zarówno do celów wskazanych w § 2 pkt 1 lit. a-c jakimi są: ochrona wartości przyrodniczych, w tym ekosystemów Puszczy Barłińskiej, doliny rzeki Płoni oraz jarów i wąwozów ze skałami osadowymi, a także walorów krajobrazowych wskazanych w pkt 3 lit. b - tj. połodowcowego krajobrazu moreny czołowej.

Zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych wynika z potrzeb ochrony zbiorników wodnych i torfowisk Puszczy Barlineckiej oraz kompleksów wilgociolubnej roślinności doliny rzeki Płoni, o których mowa w § 2 pkt 1 lit. a i b.

Zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m wynika m.in. z potrzeb ochrony wartości przyrodniczych - ekosystemów Puszczy Barlineckiej oraz polodowcowego krajobrazu moreny czołowej oraz w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego, tj. celu określonego w § 2 pkt 1 lit. a oraz pkt 3 lit. b - c.

Utrzymanie zakazu likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych determinują cele ochrony jakimi są: ochrona torfowisk i zbiorników wodnych stanowiących ekosystemy Puszczy Barlineckiej a także kompleksów wilgociolubnej roślinności doliny rzeki Płoni tj. celów wskazanych w § 2 pkt 1 lit. a-b a także polodowcowego krajobrazu moreny czołowej - tj. celu wskazanego w § 2 pkt 3 lit. b.

Zakazy wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych, prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową oraz utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych wynikają z potrzeb ochrony zarówno ekosystemów zbiorników wodnych i torfowisk, źródeł, oraz w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego - tj. celów określonych w § 2 pkt 1 lit. a-b oraz pkt 3 lit. c.

Zakaz organizowania rajdów motorowych i samochodowych wynika z potrzeb ochrony wartości przyrodniczych, w tym ekosystemów Puszczy Barlineckiej oraz doliny rzeki Płoni tj. celów wskazanych w § 2 pkt 1 lit a-b.

Zakaz używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych wynika z potrzeb ochrony ekosystemów Puszczy Barlineckiej, w szczególności torfowisk i zbiorników wodnych, tj. celów określonych w § 2 pkt 1 lit. a.

Względem Rozporządzenia w § 4 ust. 2 uchwały wprowadzono odesłanie do artykułu 17 ust. 2 u.o.p - dla zwiększenia komunikatywności treści uchwały przez osoby nie mające tak szerokiej znajomości zasad techniki prawodawczej odesłano w § 4 ust 2 do obowiązujących ustawowych odstępstw od zakazów wprowadzonych przedmiotowym aktem (ze względu na to, iż na podstawie § 118 w zw. z § 143 załącznika do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zwanego dalej: „ZTP” powtarzanie zapisów ustawy nie jest dopuszczalne).

W § 4 ust. 3 uchwały powielono zapis Rozporządzenia wyłączający obowiązywanie zakazów na terenie miasta Barlinek. Ze względu jednak na chęć wprowadzenia uregulowań dotyczących obszaru Jeziora Barlineckiego zmieniono sformułowanie tego ustępu - na terenie miasta Barlinek znajduje się więcej niż jeden otwarty zbiornik wodny, w związku z czym powielenie zapisu Rozporządzenia skutkowałoby ustanowieniem zwolnienia z zakazu używania łodzi motorowych dla wszystkich pozostałych (względem jeziora Barlineckiego) zbiorników wodnych na terenie miasta.

W § 4 ust. 4 wprowadzono odstępstwo dotyczące wycinki zadrzewień przydrożnych nadwodnych i śródpolnych - stanowi ono kompromis pomiędzy potrzebą ochrony walorów krajobrazowych i gospodarczego wykorzystania nieruchomości. Obejmuje odstępstwo w części Parku w stosunku do gruntów pokrytych samosiewami drzew i krzewów w wieku do 15 lat. Wprowadzono jednocześnie

zapis zawężający zakres zastosowania tego odstępstwa, funkcjonujący w uregulowaniach dotyczących obszarów chronionego krajobrazu, dopuszczający wycinkę drzew i krzewów o ile nie stanowią one siedlisk przyrodniczych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000. Kolejną sytuacją przewidzianą odnośnie tego odstępstwa od zakazu, objętą wspomnianym kompromisem jest stanowanie przez drzewa i krzewy źródła gradacji szkodliwych owadów. Wprowadzono odstępstwo odnośnie obszaru wyznaczonego do prowadzenia czynnej ochrony przyrody.

Wskazać przy tym należy, iż wskazana w § 4 ust. 4 pkt 2 sytuacja dopuszczalności wycinki odnosi się do stanowania przez dane drzewo źródła gradacji szkodliwych owadów. Natomiast w przypadku wskazanego w § 4 ust. 4 pkt 3 zwolnienia wskazać należy, iż wyznacza ono szerszy zakres, niż zwolnienia wskazane w § 4 ust. 2 - jako, że przepisy ustawowe stanowią o „wykonywaniu zadań wynikających z planu ochrony, zadań ochronnych lub planu zadań ochronnych”, natomiast uchwała posługuje się sformułowaniem „miejsc wyznaczonych do prowadzenia czynnej ochrony przyrody” – miejsce takie może zostać wyznaczone również w drodze indywidualnej decyzji organu.

Względem Rozporządzenia zmieniono w § 4 ust. 5 projektu odstępstwo od zakazu dotyczące budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów - dotychczas dotyczyło ono miejsc wskazanych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Obecnie zabudowę dopuszczono w miejscach wskazanych w planie ochrony Parku, planach ochrony innych form ochrony przyrody pokrywających się z obszarem Parku, łącznie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przyjęte w przypadku tego odstępstwa rozwiązanie, operujące aktami planistycznymi zgodne jest ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, który w przekazanym Marszałkom Województw piśmie z dnia 27 września 2013 r. stwierdził iż „dobrym i godnym polecenia przykładem takiego odstępstwa jest brak stosowania zakazu budowy nowych obiektów budowlanych na obszarach zwartej zabudowy miast i wsi, wyznaczonych w aktach planistycznych”. W związku z faktem, iż przywołane akty planistyczne podlegają obowiązkowej procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zniwelowane zostanie ryzyko naruszenia korytarzy ekologicznych, czy też uchybienia celom ochrony Parku.

Kolejnym z wprowadzonych odstępstw jest obejmujące § 4 ust. 6 - 7 odstępstwo od zakazu używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych. Odstępstwo to dostosowano do potrzeb i możliwości ochrony Barlineckiego Parku Krajobrazowego. Zdecydowano o udostępnieniu w ograniczonym zakresie największego zbiornika wodnego Parku - jeziora Barlineckiego. Ustalono ramy czasowe oraz sezonowe, a także wprowadzono ograniczenie mocy silników statków. Posłużono się tym terminem z uwagi na fakt jego zdefiniowania w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1568, 1901 i 2170 oraz z 2020 r. poz. 284).

W związku z tym w § 4 ust. 6 przewidziano do zwolnienia od zakazu dla użytkowników jeziora, w systemie zorganizowanym. Nieprzyjęcie rozwiązań polegających na udostępnianiu jeziora dla

użytkowników indywidualnych wiąże się z chęcią ochrony środowiska jeziora - zarówno pod względem ilości użytkowników, generowanego hałasu i generowanej przez statki fali. Przyjęta data 1 lipca jako graniczna, dla wskazanych gatunków jest terminem bezpiecznym: młode ptaki są już wyprowadzone z gniazd, samodzielnie poszukują pokarmu, swobodnie przemieszczają się po tafli wody lub polują. Możliwość używania statków o napędzie mechanicznym tylko w godzinach od 10 do 18 gwarantuje wszystkim zwierzętom spokojny wypoczynek w porze nocnej oraz bezpieczny czas żerowania o poranku i wieczorem. Wskazana moc silnika wynika z uwarunkowań Jeziora Barlineckiego. Ma ono szerokość porównywalną z jeziorem Siecino na terenie Drawskiego Parku Krajobrazowego, dla którego przyjęto tożsamą dopuszczalną moc silników. Zdecydowano również o określeniu w przepisach zwolnienia wobec silników elektrycznych. Dotychczasowa praktyka wskazuje, iż występowały różne interpretacje w sprawie dopuszczalności ich używania. Jak wskazuje wykładnia językowa 'motor' oznacza urządzenie przetwarzającą energię w pracę mechaniczną. Oznacza to więc, że w zakresie sformułowania 'o napędzie motorowym' rozumiane są również silniki elektryczne. Z drugiej jednak strony, intencją prawodawcy było ograniczenie poziomu hałasu na obszarze parku krajobrazowego. W związku z tym zasadne jest określenie zwolnienia w stosunku do silników elektrycznych – dla jasności przepisów. Ze względu na wspomnianą wyżej charakterystykę silników elektrycznych oraz odmienne w stosunku do silników spalinowych określanie jego parametrów - dla silników elektrycznych określany jest ciąg - podawany w jednostce lbs, nie zaś moc podawana w kW, nie określono maksymalnych parametrów dopuszczonych do użytku silników elektrycznych. W każdym z trzech ujętych w ust. 6 przypadków wskazano, iż celem dla którego udostępniany jest obszar wodny jest zapewnienie bezpieczeństwa uprawiającym turystykę wodną lub współzawodnictwo sportowe Wskazując szczegółowo podmioty zwolnione § 4 ust. 6 wskazać należy: w punkcie 1 - uczestników szkoleń i egzaminów organizowanych w celu nabycia uprawnień do uprawiania turystyki wodnej, o których mowa w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (m.in. żeglarz jachtowy, sternik motorowodny). Związanie zwolnienia z uregulowaniami ustawowymi w materii uprawnień ma na celu zabezpieczenie zakazu - poprzez jasne określenie czy dani użytkownicy są w trakcie zdobywania uprawnień w zakresie uprawiania turystyki wodnej. Wydane na podstawie wskazanej ustawy Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 22 maj 2013 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 602 z późn. zm.) wskazuje bowiem grono podmiotów uprawnione do przeprowadzania egzaminów oraz ich zakres. W punkcie drugim użytkowanie dopuszczono dla uczestników wypoczynku dzieci i młodzieży, wskazując iż chodzi o uregulowany aktem rangi ustawowej - ustawą o systemie oświaty - wypoczynek. Jest to jasno określona forma wypoczynku, której organizacja obwarowana jest stosownymi regulacjami. Powiązanie z nimi oprócz aspektu środowiskowego - na dobrodziejstwo zwolnienia będą mogli się powołać tylko faktyczni organizatorzy wypoczynku dzieci i młodzieży - ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Jak już bowiem wspomniano ustawa o systemie oświaty określa wymogi jakimi sprostać musi organizator przy organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży. W punkcie trzecim przewidziano zwolnienie dla członków uczniowskich klubów sportowych i klubów sportowych -co umożliwiać ma organizację na wodach jeziora Barlineckiego treningów, regat oraz innych zawodów.

Rozwiązanie takie stanowi kompromis z jednej strony zabezpieczający przyrodnicze i krajobrazowe walory parku a z drugiej wychodzi naprzeciw zasadom zrównoważonego rozwoju, poprawiając funkcjonowanie ruchu turystycznego oraz potrzebom zapewnienia możliwości rozwoju dzieci i młodzieży przy jednoczesnym zapewnieniu im bezpieczeństwa.

W § 4 ust. 7 uwzględniono fakt funkcjonowania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, której pracownicy wykonujący czynności służbowe zostali wyłączeni z zakresu normowania zakazu. Dodatkowo zakaz zniesiono także dla pracowników organów sprawujących nadzór nad lokalnymi formami ochrony przyrody (np. obszaru chronionego krajobrazu) pracowników Służby Leśnej oraz funkcjonariuszy Państwowej Straży Łowieckiej wykonujących czynności służbowe. Są to podmioty, których ustawodawca nie wskazał w art. 17 ust. 4 u.o.p - z mocy samej ustawy wśród podmiotów zwolnionych z zakazu znajdują się jednostki ratownicze, jednostki organizacyjne właściciela wód lub urzędzeń wodnych zlokalizowanych na wodach, inspektorzy żeglugi śródlądowej, Państwowa i Społeczna Straży Rybacka, podmioty prowadzące racjonalną gospodarkę rybacką oraz Służba Parku Krajobrazowego.

Dla zabezpieczenia możliwości kontroli przebywających na obszarze Parku przedmiotowe odstępstwo z § 4 ust. 7 uwzględnia także funkcjonariuszy straży gminnych i Policji wykonujących czynności służbowe. Katalog podmiotów objętych zwolnieniem rozszerzono w punkcie 2 również o podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego zapewniające bezpieczeństwo na zlecenie zarządzającego wyznaczonym obszarem wodnym w trakcie wykonywania przez nie zadań statutowych. W dotychczasowym stanie prawnym uprawnienie w stosunku do tych podmiotów obejmowało prowadzenie przez nie akcji ratowniczej, nie zaś wykonywanie działań prewencyjnych, zabezpieczających. Wprowadzono w tym zwolnieniu również zapisy odnoszące się do statków o napędzie elektrycznym - jako niegenerujących uciążliwego hałasu, możliwych do wykorzystania m.in. przez wędkarzy.

Powyższe ograniczenia treści zakazów są dopuszczalne, bowiem katalog zawarty w art. 17 ust. 1 u.o.p. stanowi jedynie górną granicę ograniczeń, ponad którą Sejmik Województwa zaostrzać przepisów dot. parków krajobrazowych nie może, dolna zaś pozostaje w jego gestii, ponieważ może on wybranych zakazów z katalogu nie wprowadzić, bądź może je ograniczyć. Albowiem jak wynika z zasad wnioskowania prawniczego, a konkretnie wnioskowania *a fortiori*, zakazując czynić mniej prawodawca zakazuje tym samym czynić więcej, dopuszczając zaś czynienia więcej dopuszcza czynienia mniej. W tym duchu wypowiada się zarówno Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w przywołanym powyższej stanowisku sformułowanym 27 września 2013 r., a także m. in. prof. dr hab. Wojciech Radecki, z Zakładu Zagadnień Prawnych Kształtowania i Ochrony Środowiska Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, w opublikowanym w Miesięczniku Aura nr 8/13 artykule „Zakazy w parkach krajobrazowych i na obszarach chronionego krajobrazu”. Generalny Dyrektor stwierdza: „Zasada proporcjonalności (...) stosowana w odniesieniu do formułowania zakazów, jakie mają obowiązywać w parkach krajobrazowych wymaga aby ograniczenia miały swoje merytoryczne umocowanie i wynikały z potrzeb ochronnych danego obszaru, wywodzonych z treści samej ustawy o ochronie przyrody, celów ochrony danego obszaru chronionego (...). Najistotniejszym błędem, popełnianym często w trakcie wprowadzania, czy też modyfikowania zakazów w granicach parków

krajobrazowych, jest naruszenie zasady proporcjonalności poprzez operowanie ograniczeniami w sposób szablonowy, nie uwzględniający potrzeb ochronnych tychże form, lokalnych uwarunkowań, czy też dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni.". Stoi on również na stanowisku, iż: „należy zwracać szczególną uwagę na merytoryczne oparcie podejmowanych ustaleń oraz fakt, czy ustalenia te mają swoje odzwierciedlenie w treści uzasadnienia.".

Należy zatem podkreślić, że wszystkie zakazy objęte niniejszym projektem odniesiono w treści uzasadnienia do celów ochrony parku sformułowanych w oparciu o naukowe opracowania, a odstępstwa dopasowano do lokalnych uwarunkowań.

Zawarcie w treści uchwały przepisu o powierzeniu wykonania jest konieczne - zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa zarząd wykonuje zadania należące do samorządu województwa, niezastrzeżone na rzecz sejmiku województwa i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych. Zastosowanie przepisu powierzającego wykonanie uchwały nie ma charakteru normatywnego i może prowadzić do sprzeczności z przepisami szczególnymi.

W § 5 zamieszczono przepis o wejściu w życie, w którym zgodnie z przyjętymi zasadami wprowadzono *vacatio legis* w wymiarze 14 dni od daty publikacji niniejszego projektu w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego. Niniejsza uchwała wprowadza powszechnie obowiązujące zakazy w związku z tym niezbędne jest zarówno zastosowanie przyjętego *vacatio legis* (na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). jak i publikacja w odpowiednim publikatorze - na podstawie art. 13 pkt 2 wskazanej ustawy. Przepis ten zawiera odnośnik do wcześniej wydanych aktów prawnych, które z mocy przepisów przejściowych samej ustawy kompetencyjnej - art. 35 ust. 1 ustawy kompetencyjnej - tracą moc w chwili wejścia w życie uchwały sejmiku dotyczącej parku krajobrazowego. W związku z tym, na gruncie tej ustawy jak i ZTP nie jest możliwe zawarcie w treści aktu klauzuli derogacyjnej (co byłoby również niewłaściwe wobec faktu, iż wcześniejszymi aktami prawnymi były akty innej rangi, wydane przez inny organ - rozporządzenia wojewody). Wskazuje na to § 126 ZTP - zawarcie klauzuli derogacyjnej możliwe jest wówczas gdy dany akt prawny uchylić ma akt wcześniejszy, wydany na podstawie tego samego nadal obowiązującego przepisu upoważniającego, i jedynie gdy jest to ten sam organ, który wydaje akt uchylający, bądź organ którego właściwość przejął organ wydający dany akt prawny. W obecnej sytuacji mamy do czynienia z aktem innej rangi, wydanym przez inny organ, a przepis zawierający upoważnienie uległ zmianie. Wobec tego uchylanie ich przez Sejmik nie jest możliwe. Odnośnik zawarto dla zwiększenia komunikatywności aktu prawnego - i wskazania potencjalnym odbiorcom na aktualny stan prawny.

Ze względu na krótki okres obowiązywania rozporządzenia wykonawczego do tzw. ustawy krajobrazowej, nie realizowalne byłoby przygotowanie i przyjęcie audytu krajobrazowego, przed rozpoczęciem procedowania niniejszego projektu, w związku z czym niemożliwe jest na chwilę obecną uregulowanie w niniejszej uchwale kwestii, które określa u.o.p. w art. 17 ust. 1a, 1b, w związku z czym przepisy te w stosunku do Parku wprowadzone zostaną w późniejszym czasie. Niemniej jednak przedmiotowy projekt stanowi krok na drodze do wprowadzenia przepisów ustanowionych

ustawą krajobrazową, jako akt normatywny dostosowujący przepisy dotyczące Parku do obecnego kształtu systemu prawnego.

Reasumując, podjęcie uchwały w oparciu o przedstawiony projekt przyniesie pozytywne następstwa, w postaci: pogłębienia zaufania obywateli do administracji na skutek pewności czy dana nieruchomość objęta jest formą ochrony przyrody jaką jest park krajobrazowy; dostosowania uregulowań odnoszących się do obecnego Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego do przepisów ustawowych, w szczególności dostosowania zakazów i celów ochrony do uwarunkowań przyszłego Barlineckiego Parku Krajobrazowego. Przedmiotowa procedura legislacyjna wychodzi naprzeciw zadaniom ustawowym Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych, takim jak: ochrona przyrody, walorów krajobrazowych oraz współdziałanie w zakresie ochrony przyrody z jednostkami organizacyjnymi i niewątpliwie wpływa na ugruntowanie tej współpracy pomiędzy Samorządem Województwa i działającą w jego imieniu Służbą Parków Krajobrazowych a samorządem na szczeblu gmin.

Niniejszy projekt realizuje ideę zrównoważonego rozwoju - zabezpiecza wartości objęte ochroną, tak by pozostały one w stanie niepogorszonym, a jednocześnie dostępne również dla przyszłych pokoleń, a ponadto umożliwia racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami, również poprzez rozwój turystyki.

WICEMARSZAŁEK

Olgiera Kustosza